

TREŚCI PROGRAMOWE DLA SPECJALNOŚCI FILOZOFIA NAUKI

<p>Ogólna metodologia nauk z elementami logiki.</p>	<p>1. Podstawowe pojęcia ogólnej metodologii nauk: przedmiot, zasób, metoda i teoria. 2. Ontologiczne, semiotyczne i logiczne podstawy ogólnej metodologii nauk. 3. Wiedza, wiedza racjonalna i wiedza naukowa, problem kryterium demarkacji; historia nauki i problem ciągłości wiedzy naukowej. 4. Struktura nauki: teorie naukowe i ich modele, problem jedności wiedzy naukowej; rola definicji w teoriach naukowych, typy definicji i warunki ich poprawności. 5. Metodologiczne typy nauk: klasyfikacja nauk, nauki dedukcyjne i nauki indukcyjne, nauki przyrodnicze i nauki humanistyczne. 6. Status poznawczy nauki: realizm, relatywizm, konstruktywizm i instrumentalizm w filozofii nauki.</p>
<p>Historia nauki</p>	<p>1. Wprowadzenie – czym jest nauka. Klasyfikacje wiedzy naukowej. 2. Czy możemy mówić o nauce w czasach starożytnych i w średniowieczu? 3. Geneza nauki nowożytnej – przełom metodologiczny; przełom technologiczny; „nowe światy”. 4. Nauka w XIX wieku: pozytywizm, naturalizm, neokantyzm. Nowe dziedziny: geometrie nieeuklidesowe, teoria ewolucji, elektromagnetyzm. 5. Nauka współczesna: relatywizm, nowa synteza, nauki społeczne, informatyka i komunikacja (reklamy jako nośnik informacji i wartości). 6. Przyszłość nauki – zmiana podmiotu (sztuczna inteligencja), zmiana organizacji, zmiana obszaru wiedzy naukowej. 7. Wybrane koncepcje rozwoju/ewolucji nauki.</p>
<p>Filozofia nauk humanistycznych.</p>	<p>1. Wprowadzenie. Namysł nad pojęciem nauk humanistycznych, ich specyfiką na podstawie „sporu z przyrodoznawstwem” o właściwą metodę badawczą: wyjaśnianie czy rozumienie? Zapoznanie się z głównymi stanowiskami badawczymi występującymi we współczesnych naukach humanistycznych: pragmatyzmem, hermeneutyką, socjologią wiedzy, podejściem semiotycznym, historycznym, psychoanalitycznym, strukturalistycznym, dekonstrukcyjnym. 2. Krytyka rozumu historycznego Problemy: kryzys kultury europejskiej; krytyka rozumu instrumentalnego; elementarne i wyższe formy rozumienia; pojęcie ducha obiektywnego; historyczność; dwie koncepcje uprawiania historii - problem metodologii badań historycznych. 3. Materialistyczna interpretacja dziejów (K. Marks, Szkoła Frankfurcka). Problemy: materializm historyczny; materializm dialektyczny; krytyka kultury współczesnej: problem reifikacji, alienacji i fałszywej świadomości; społeczne korzenie myślenia: ideologia i utopia. 4. Filozofia jako sztuka podejrzeń (F. Nietzsche) Problemy: nihilizm jako konsekwencja „śmierci Boga”; interpretacjonizm: poznanie jako interpretacja; prawda jako metafora; krytyka kultury, religii, nauki, idei nowoczesnych; problem woli mocy. 5. Psychoanalityczna interpretacja kultury. Problemy: świadomość i nieświadomość; interpretacja psychopatologii życia codziennego; dialog i represja; krytyka jako źródło cierpień; symboliczny charakter rzeczywistości; funkcja i pole mowy i mówienia. 6. Kryzys kultury europejskiej. Zderzenie „niemieckiego determinizmu” z „angielskim empiryzmem” - O. Spengler kontra A. Toynbee. Czy mamy do czynienia ze „zmierzchem Zachodu”? Symptomy słabnięcia Zachodu. A może kultura europejska jest „cywilizacją w stanie próby”? 7. Narodziny filozofii hermeneutycznej Problemy: istota hermeneutyki jako sztuki interpretacji (rozumienia); zadanie sztuki rozumienia - pokonywanie dystansu, obcości, przełamywanie schematów pojęciowych; stan filozofii współczesnej – zwroty: językowy, interpretacyjny, konwersacyjny; interpretacjonizm</p>

	<p>w naukach humanistycznych. Pytanie o metafizyczne źródła kultury europejskiej; zadanie destrukcji tradycji; idea ontologii fundamentalnej; pytanie o jestestwo, rola nastroju i nastawienia w interpretacji; prestruktura rozumienia, krytyka racjonalności instrumentalnej, granice poznania naukowego; problem związku języka i myślenia. 8. „Prawda” a „metoda” w filozofii H.-G. Gadamera. Problemy: poznanie w naukach przyrodniczych i humanistycznych; granice poznania naukowego – prawda „poza metodą”; poznanie historyczne jako samopoznanie; przesądowa struktura rozumienia; dialektyka pytania i odpowiedzi; historyczność i językowość myślenia; dyskusje z E. Bettim, J. Habermasem, J. Derridą. 9. Antropologia kultury jako perspektywa badawcza. Pojęcie społeczeństwa, system, definicje kultury, cechy kultury, wzór kultury, ethos, eidos, kręgi kulturowe, język, symbol, mit, znaczenie, kontekst społeczny. Główne stanowiska antropologii kulturowej - ewolucjonizm, dyfuzjonizm, funkcjonalizm, szkoła kultury i osobowości, strukturalizm, postmodernizm. 10. Amerykańska szkoła „kultury i osobowości” - język, kultura, osobowość, funkcje języka, związek między językiem a rzeczywistością społeczną, przekład, relatywizm językowy, hipoteza Sapira-Whorfa. Konfiguracjonizm, pojęcie kultury jako względnie samodzielnej całości. Koncepcja „wzoru kulturowego” jako podstawowej zasady organizującej zachowanie, odczuwanie, myślenie ludzi danej kultury. 11. Strukturalistyczna i poststrukturalistyczna metoda interpretacji kultury (C. Levy-Strauss, M. Foucault, J. Derrida) Problemy: teoria języka de Saussure’a; pojęcie struktury, opozycji binarnych; społeczeństwo jako system symboliczny; pojęcie dyskursu; archeologia wiedzy; metoda dekonstrukcji: różnia, nierozstrzygalni. 12. Spór o granice interpretacji. Problemy: interpretacja obiektywna (D. Hirsch); pytanie o Czytelnika Modelowego; problem nadinterpretacji – interpretacje paranoidalne (U. Eco); idea swobody interpretacyjnej (R. Rorty); problem wspólnoty interpretacyjnej (S. Fish). 13. Historiozoficzno-polityczne diagnozy współczesności. Problem „końca historii” i demokracji liberalnej jako zwieńczenia rozwoju (F. Fukuyama). „Zderzenie cywilizacji” jako alternatywa dla koncepcji „końca historii” (S. Huntington). Podwójne zagrożenie demokracji - „Dżihad” kontra „McŚwiat” (B. Barber). 14 Dyskusje wokół problemu paradygmatu, matrycy dyscyplinarnej (symboliczne uogólnienia, modele, okazy), schematu pojęciowego, relatywizmu, granic rozumienia, przekładalności, niewspółmierności. 15. Postmodernistyczna diagnoza kultury - interpretatywna teoria kultury, „gęsty opis”, ramy interpretacyjne. Problem „kondycji ponowoczesnej”, koniec „wielkich narracji”, „pradawcy” i „tłumacze”, niewspółmierność schematów pojęciowych, problem relatywizmu, krytyka „rozumu cynicznego”.</p>
<p>Etyka w nauce z elementami prawa</p>	<p>Wykład poświęcony będzie trzem blokom tematycznym: 1. Wyodrębnienie etyki jako dyscypliny filozoficznej. Podstawowe pytania etyczne. Przedmiot etyki. Etyka w perspektywie powinności, w perspektywie wartości i w perspektywie odpowiedzialności jako podstawowe paradygmaty uprawiania etyki. 2. Miejsce etyki w uprawianiu nauki. Etyka obowiązku, etyka wartości i etyka odpowiedzialności jako podstawy podejmowania namysłu nad etycznym charakterem uprawiania nauki. Zmiana relacji między mocą wynikającą z rozwoju nauki a pojmowaniem możliwych konsekwencji ludzkich działań jako podstawa zmiany paradygmatu uprawiania etyki. Etyczne problemy prowadzenia badań i eksperymentów naukowych. Problemy etyczne wynikające z rozwoju medycyny i biotechnologii. Autorytet uczonego i jego ograniczoność. Nadużycia w nauce. Odpowiedzialność republiki uczonych. 3. Konsekwencje dla etyki i etycznego namysłu wynikające z rozwoju nauki. Czy nauki</p>

	<p>mogą rozwiązywać problemy etyczne? Czy etyka może zostać zakwestionowana przez rozwój nauk? Etyka środowiskowa jako pochodna rozwoju holistycznego i interdyscyplinarnego ujmowania świata. Ćwiczenia poświęcone będą analizie szczegółowych kwestii związanych z przedstawianymi w ramach wykładów trzema blokami tematycznymi w oparciu o teksty filozoficzne, naukowe, sprawozdania z badań, teksty publicystyczne, kodeksy zawodowe i inne dokumenty odnoszące się do relacji między nauką a etyką.</p>
<p>Filozofia nauk przyrodniczych.</p>	<p>1. Wprowadzenie do przedmiotu – charakterystyka podstawowych dziedzin filozofii. 2. Specyfika nauk przyrodniczych – przedmiot, metodologia, filozoficzne implikacje. Związki filozofii z naukami przyrodniczymi. 3. Geneza oraz podstawowe problemy współczesnych nauk przyrodniczych. 4. Funkcja, cechy i status eksperymentów we współczesnych naukach przyrodniczych. 5. Struktura teorii w naukach przyrodniczych (na przykładzie teorii ewolucji). 6. Epistemologiczny i ontologiczny status teorii (praw/twierdzeń) naukowych w naukach przyrodniczych. 7. Rola teoretycznych (uteoretyzowanie) oraz filozoficznych (metafizycznych) założeń we współczesnych naukach przyrodniczych. 8. Znaczenie kategorii prawdy w naukach przyrodniczych. Wielość koncepcji, definicji i teorii prawdy;</p>
<p>Filozofia techniki.</p>	<p>1. Filozoficzne teorie techniki – semiotyczna, analityczna, fenomenologiczna, hermeneutyczna, instrumentalna, krytyczna, zintegrowana. 2. Zakres pojęciowy „techniki” – rys historyczny i definicje. 3. Relacja między nauką i techniką. Pojęcie technonauki. 4. Kluczowe kwestie – status ontologiczny technofaktów i artefaktów, projektowanie (designing), społeczne szacowanie szans i zagrożeń. 5. Pytania o technopol- czy zwycięstwo techniki nad kulturą jest definitywne? 6. Kultura techniki.</p>
<p>Filozofia medycyny.</p>	<p>Wykład obejmuje problematykę z zakresu wyszczególnionych poniżej bloków tematycznych i realizuje model poznania zintegrowanego w zakresie wiedzy interdyscyplinarnej, w którym procesy edukacyjne polegają na aktywności „operacyjno-heurystycznej” studenta (w przeciwieństwie do poznania „kontenerowego”: gromadzenia informacji). Prezentowane treści mają charakter dyskursywny, podkreślają wagę rewolucji naukowej i odkrywczości w naukach medycznych i naukach o zdrowiu, co pozwala studentowi rozwijać wyobraźnię naukowo-badawczą, pokonywać stereotypy, dokonywać konwersji języków naukowych i integrować wiedzę, rozwiązywać problemy społeczne. Problematyka obejmuje zagadnienia: 1. Fenomen życia i zdrowia (M. Scheler). 2. Zawartość treściowa pojęć: „choroba”, „zdrowie”, „ochrona”, „profilaktyka” i metodologia nauk zintegrowanych w medycynie (Hipokrates, H. Sigerist, K. Dąbrowski, A. Maeder, H. Driesch). 3. Normalne i patologiczne (G. Canguilhem). 4. Neopozytywistyczny paradygmat medycyny (R. Virchow, K. Rokitansky). 5. Witalizm (G. Canguilhem, M. Foucault). 6. Psychoanaliza i opór pacjenta (Z. Freud, A. Dubik). 7. Paternalizm w leczeniu a personalizacja medycyny i arte terapia; zaangażowana filozofia zdrowia (Wł. Biegański, J. Pieter, J. Aleksandrowicz). 8. Psychiatria aksjologiczna (A. Kępiński, J. Mitarski). 9. Transgresja a rozwój psychofizyczny (K. Dąbrowski, J. Koziński, E. Fromm). 10. Waleologia – wzmacnianie i potęgowanie zdrowia (E. Bulicz, I. Muravov), Nauki społeczne w medycynie – idee zdrowego społeczeństwa (E. Fromm). 11. Ekofilozofia i sumienie ekologiczne w naukach o zdrowiu (H. Skolimowski, J. Aleksandrowicz). 12. Seksualność a zdrowie ((A. Schopenhauer, Z. Freud, W. Reich, A. Kępiński). 13. Medycyna a bioetyka – na przykładzie diagnostyki prenatalnej (S. Bevelly). 14. Paradygmaty medycyny Dalekiego Wschodu – na przykładzie</p>

	buddyjskiej idei długowieczności (Konfucjusz, D. Rajd). 15. Ultratechnologia w medycynie inwazyjnej i farmakoterapia a medycyna naturalna (N. Postman, J. Naisbitt, M. Szyszkowska). 16. Metoda operatywno-heurystyczna nauczania w szkołach lekarskich (Wł. Sedlak, J. Aleksandrowicz).
Moduł przedmiotów do wyboru	Treści programowe w module pokrywają się z treściami poszczególnych przedmiotów wybranych przez studentów w danym semestrze.
Teologia i nauka	Zajęcia będą się koncentrować wokół kilku zagadnień dotyczących tak teologii, jak i filozofii oraz nauki: historia teologii, teologia i jej metody, wiara-religia-teologia, teologia a filozofia, teologia a fizyka, teologia a biologia, teologia a historia, teologia a medycyna, współczesne problemy teologii, teologia a polityka, teologia nauki.
Filozofia nauk ekonomicznych.	Wprowadzenie. Filozofia a ekonomia: status, charakter i struktury wzajemnych powiązań. Część I. Filozoficzne aspekty ekonomii, rynku i „życia gospodarczego”: 1. Filozofia w obrębie historii myśli ekonomicznej i teoriach ekonomicznych. 2. Historia i status filozoficznej refleksji nad gospodarką i ekonomią. - Klasyczne koncepcje bogactwa i życia gospodarczego (praca, produkcja, towary, wymiana, konsumpcja). - „Duch kapitalizmu” i „indywidualizm posiadaczy” a narodziny nowoczesności. 3. Współczesne debaty na temat sprawiedliwości dystrybucyjnej i egalitaryzmu trafu („prosty egalitaryzm”). 4. Rynek a społeczeństwo (rewolucje przemysłowe, „fikcyjne towary”, narodziny społeczeństwa rynkowego, „wielka transformacja” – ochrona czy zniszczenie społeczeństwa?) 5. Gospodarka, rynek, funkcjonowania, zdolności ludzkie – wolność jako rozwój. Część II. Filozofia ekonomii między metodologią i filozofią nauki a badaniami nad epistemologicznym, ontologicznym i normatywnym wymiarem życia gospodarczego, społeczeństwa, państwa i instytucji ekonomicznych 1. Wyzwania metodologiczne. - Ekonomia pozytywna a ekonomia normatywna. - Modele ekonomiczne (epistemologia, ontologia a wyjaśnianie w ekonomii). - Ekonometria a przyczynowość. - Granice aksjomatyzacji i imperializmu ekonomicznego. 2. Systematyczna filozofia ekonomii. - Teorie użyteczności, racjonalności, preferencji i racjonalnego wyboru (wyboru społecznego). Ekonomiczne i filozoficzne teorie działania. - „Homo economicus” i „niewidzialna ręka rynku” – interes własny, bezstronny obserwator czy współodczuwanie i zobowiązania wzajemne? - Wartościowanie działań, skutków, instytucji i procesów ekonomicznych (etyka ekonomii). - Zwrot technologiczny, pomiary, badania empiryczne i „nowy realizm” w ekonomii. 3. Filozofia makroekonomii. - Cykle gospodarcze, wahania koniunktury, pieniądz, inflacja, deflacja, rynek pracy, stabilność. - Sprawiedliwość podatkowa. 4. Ekonomia bez praw – kryzys w ekonomii? 5. Perspektywy ekonomii dobrobytu. - Ekonomiczna rekonfiguracja i reafirmacja teorii sprawiedliwości: od maksymalizacji, równowagi, kardynalizacji i optymalizacji do różnicowania i priorytaryzmu („złożony/relacyjny egalitaryzm”).
Filozofia nauk społecznych.	Treści programowe 1. Indukcjonizm i konsekwencjalizm w naukach społecznych – utylitaryzm. 2. Falsyfikacjonizm Karla R. Poppera w naukach społecznych – społeczeństwo otwarte. 3. Teoria racjonalnego wyboru w naukach społecznych. 4. Racjonalność instrumentalna i odczarowanie – Max Weber. 5. Hermeneutyka podejrzeń jako krytyka społeczna – marksizm, szkoła frankfurcka. 6. Zwrot językowy a nauki społeczne. 7. Racjonalność jako kompetencja wspólnotowa – komunitaryzm. 8. Problem wartościowań w nowoczesnych pluralistycznych społeczeństwach – liberalizm polityczny. 9. Fenomenologiczna refleksja nad społeczeństwem i

	<p>polityką – Hannah Arendt. 10. Analizy wiedzy-władzy – Michel Foucault. 11. Epistemologie feministyczne. 12. Kartograficzna metoda Rosi Braidotti – próba zmapowania postczłowieczeństwa. 13. Amodernizm Bruno Latoura – przeciwko dualizmowi nauki i społeczeństwa. 14. Antropocen – w stronę sojuszu nauk społecznych i przyrodniczych? 15. Miejsce wartości estetycznych w refleksji nad społeczeństwem.</p>
Filozofia sztuki.	<p>Wykłady: W trakcie wykładów przedstawione zostaną następujące zagadnienia: 1. historia relacji między sztuką i nauką (na przykładzie gabinetu osobliwości jako historycznego modelu <i>art&science</i> oraz XIX-wiecznych inspiracji między sztuką a psychologią, techniką i teorią ewolucji); 2. wzajemnego wpływu sztuk i nauk o percepcji (od starożytności po nowożytność, w eksperymentalnej psychologii percepcji i Gestalttheorie oraz estetyce empirycznej; poprzez forsowanie współczesnych kategorii intermedialności oraz interaktywności w teorii i praktyce sztuki mediów; po ponowoczesne podważenie paradygmatu wzrokocentryzmu); 3. „archeologii” i „futurolologii” współczesnej sztuki mediów (stare vs. nowe media; protezy i ekstensje technologiczne w kulturze i w sztuce XX i XXI wieku); 4. sztuki i ekologii (pojęcie i krytyka antropocenu, permakultura, mikrotopie i habitaty, estetyka żywiółów). Warsztaty: Warsztaty stanowią praktyczne uzupełnienie wykładów. W grupach złożonych ze studiujących filozofię i sztukę poruszać będziemy kwestie: 1. funkcji sztuki (w perspektywie antropologii filozoficznej i ewolucjonizmu), jej „niełudzkości” (<i>bio-art</i> i sztuka robotyczna oraz <i>AI</i>); 2. estetyczno-artystycznego odwrócenia od antropocentryzmu ku transhumanizmowi; 3. związków sztuki i ekologii w wybranych, konkretnych projektach.</p>
Translatorium z filozofii nauki w języku angielskim	<p>Celem praktycznych zajęć, jakim ma być to translatorium, jest przygotowanie studentów do samodzielnego posługiwania się anglojęzyczną literaturą z zakresu filozofii nauki. Chodzić będzie zarówno o wyrobienie łatwości czytania (dzięki zaznajomieniu z techniczną terminologią tej dyscypliny – tłumaczenia <i>a vista</i>), jak też o opanowanie umiejętności sporządzania pisemnych przekładów na język polski (praca domowa, która jest potem komentowana w czasie zajęć). Literatura do tłumaczenia zmieniać się będzie przynajmniej z semestru na semestr.</p>
religia i nauka	<p>wprowadzenie do filozofii nauki i naukoznawstwa; wiara i wiedza – podstawowe problemy; struktura nauki a struktura religii; pluralizm i relatywizm poznawczy; naturalizm metodologiczny i naturalizm metafizyczny; ewolucja nauki; granice poznania i granice nauki; przykładowe spory: ewolucjonizm vs. kreacjonizm, teoria wielkiego wybuchu vs. teoria kreacji</p>
główne zagadnienia epistemologii	<p>Zadaniem przedmiotu jest rozwinięcie i uzupełnienie wiedzy studenta z zakresu teorii poznania. W trakcie wykładu omówione zostaną główne spory toczone w obrębie epistemologii, które można ująć w hasłach: realizm vs. idealizm, aprioryzm vs. empiryzm, absolutyzm vs. relatywizm, wiedza vs. wiara. Omówienie tych sporów umożliwi słuchaczom zagłębienie się w szczegółowe zagadnienia teoriopoznawcze związane z zagadnieniem źródeł poznania, przedmiotu poznania, granic poznawczych, teorii prawdy, problemów uzasadniania i typów wiedzy.</p>
Wybrane problemy socjologii I	<p>Świat życia codziennego (śzc) w naukach społecznych: Śzc jako konieczny przedmiot badań socjologii w nurcie humanistycznym: a. koncepcja F. Znanieckiego; b. Śzc w kręgu zainteresowań interakcjonizmu symbolicznego;</p>

	<p>c. socjologia fenomenologiczna jako refleksja nad tworzeniem struktur sensu w śzc.; d. etnometodologia czyli socjologia badająca śzc jako najważniejszy swój przedmiot badań.; Konsekwencje zainteresowań śzc w naukach społecznych: a. nowe tematy (socjologia języka, badanie mechanizmów tworzenia znaczeń, życie codzienne jako przedmiot badań); b. poszerzenie pola przedmiotowego socjologii (tworzenie znaczeń, sensów, nowe rozumienie kultury); c. zmiana etyki prowadzenia badań (baczniejsze zwrócenie uwagi na etyczne aspekty badań jeśli chodzi zarówno o badacza jak i respondenta, primum non nocere, podmiotowe traktowanie respondenta); d. zmiana metodologii badań (zerwanie z metodami eksperymentalnymi, współczynnik humanistyczny jako powszechna świadomość socjologii, metoda autobiograficzna, wywiad pogłębiony i rozumiejący, metoda pamiętnikarska – polska specjalność w socjologii światowej); Sens zajmowania się śzc w naukach społecznych: a. konieczność ustalenia założeń filozoficznych – jako powszechna świadomość badacza; b. intelektualna atmosfera antypozytywistyczna min. zerwanie z pojęciem faktu społecznego i zerwanie z ideą obiektywności życia społecznego; c. nowe problemy teoretyczne (czy życie społeczne jest obiektywne, czy subiektywne, czy ani obiektywne, ani subiektywne? Czy rozumienie jest podstawową procedurą poznawczą w badaniach śzc?, czy struktury społeczne w tradycyjnym tego pojęcia rozumieniu do śzc jakkolwiek się mają?, czy jest konieczne nowe rozumienie struktur społecznych i nowe rozumienie mechanizmów ich tworzenia?)</p>
projekt badawczy	<p>W zależności od przyjętego na zajęciach modelu:</p> <p>Wnioski grantowe, ich rodzaje i specyfika; przygotowanie wniosku o projekt badawczy (strona formalna i merytoryczna); formularze grantów; rodzaje projektów i zarządzanie nimi; źródła i zasady finansowania projektów badawczych oraz polskie i unijne instytucje finansujące projekty badawcze; przygotowanie opisu projektu, realizacja projektu badawczego (cykl życia projektu, wpływy projektu i obszary zarządzania projektami); elementy akademickiego angielskiego na potrzeby formułowania wniosku grantowego, tworzenie kosztorysu; grant indywidualny; metody i techniki zarządzania projektem (podział pracy w ramach projektu, metody zarządzania pracą i zasobem ludzkim w ramach realizowanego projektu); zespół badawczy (tworzenie zespołu i zarządzanie zespołem); rola i obowiązki kierownika projektu (odpowiedzialność, zasady efektywnego zarządzania projektem, umiejętności, kompetencje i źródła wiedzy kierownika projektu); współpraca z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym rozliczanie grantu; czynniki wpływające na sukces w realizacji projektu i najczęściej popełniane błędy.</p> <p>Zasady pisania artykułów, pisanie artykułów w języku polskim a w językach obcych, korekta (proofreading), wymogi wydawców, zasady wysyłania artykułu do czasopism, typy czasopism, lista czasopism punktowanych, przypisanie do dyscypliny, autorstwo indywidualne a współautorstwo.</p> <p>Oferta konferencyjna, konferencje krajowe a konferencje międzynarodowe, aplikacja na konferencję, przygotowanie wystąpienia konferencyjnego w języku polskim lub w języku angielskim, różne modele dyskusji konferencyjnych, publikacje pokonferencyjne; prezentacje i wspólne omawianie projektów badawczych.</p>

główne zagadnienia ontologii	Zmienność bytu: zagadnienie tożsamości w zmianie i jej przemian ("okręt Tezeusza", kwestia tożsamości osobowej). Problem realności czasu: zagadnienie obiektywności tensów (przeszłość-teraźniejszość-przyszłość). Kauzalne teorie czasu a problem (an)izotropowości czasu; Zagadnienie uwarstwienia bytu realnego. Zależności warstw bytowych: prawa układu warstwowego kategorii i prawa zależności kategorialnych. Wzajemne oddziaływanie, jego granice i zagadnienie jedności wszechświata. Kwestia istnienia bytów absolutnie prostych. Problem nieskończoności czasowej oraz przestrzennej wszechświata. Ontologia bytu absolutnego (istnienie pierwotne, samoistne, samodzielne i niezależne). Ontologia Boga ze szczególnym uwzględnieniem ontoteologii chrześcijańskiej oraz Heglowskiej filozofii ducha. Ontologia bytu społecznego (Marksowska krytyka ekonomii politycznej, teoria wartości opartej na pracy, historiozoficzne zagadnienie postępu, historyzm i historycyzm). Problem wolności ludzkiej w perspektywie ontologicznej: determinizm jednoznaczny oraz determinizm statystyczny a wolność. Byt a wartość i powinność – elementy ontologii moralności.
Wybrane problemy socjologii II	Dokumenty osobiste a świat przeżywany: Milieu a świat przeżywany – czy środowisko społeczne kształtuje sferę codziennych przeżyć? (niebezpieczeństwo presocjologizowania); Problem : na ile świat przeżywany ma charakter intersubiektywny?; Wybrane techniki analizy dokumentów osobistych: a. mapy mentalne, concept maps; b. analiza pól semantycznych; c. sekwencyjna analiza materiau narracyjnego; Metodologiczny problem różnorodności źródeł i możliwości ich porównywania, przekładalność źródeł; Autoetnografia a świat przeżywany – czy to jest jeszcze socjologia?; Przekroczenie autoetnografii (jakie mamy możliwości dostępu?, wyjście pozytywne, czyli o doświadczeniu miejsca); Świat znaczeń i wartości w tekstach narracyjnych (pamiętniki, wspomnienia, dzienniki); Współczynnik F. Znanieckiego jako dyrektywa metodologiczna dla badań nad światem przeżywanym; Co jest naszym celem – interpretacja znaczeń, czy rekonstrukcja systemu kultury?; Interakcyjny charakter listów – kwestia znaczeń wynegocjowanych.; Koncepcje metodologiczne socjologii rozumiejącej (N. Denzin, G. Rosenthal, I. Helling, D. i I. Bertaux); Między hermeneutyką a fenomenologią – socjologia fenomenologiczna A. Schutza, a socjologia rozumiejąca.; Etnometodologia w kręgu badań empirycznych życia codziennego (H. Garfinkel); Analiza konwersacyjna Harveya Sachsa, czy można być klasykiem socjologii w wieku 26 lat?
seminarium magisterskie	Zajęcia poświęcone są poszukiwaniom tematów prac magisterskich, nawiązaniu współpracy z promotorem, zbiorowi pozycji bibliograficznych, budowaniu struktury pracy. Przedstawiane zostają zainteresowania studentów, pojęcia i zjawiska, które mogłyby stać się kanwą formułowania tematu. Poszukiwane są związki pomiędzy nimi a tematami badawczymi rozwijanymi przez pracowników naukowych. W ramach zajęć prezentowane są tematy, wstępne struktury prac i poddane zostają dyskusji, czasami drobnym korektom. Omawiane są ogólne zasady kompozycji pracy, projektowania etapów pracy nad nią, pracy nad odnośnikami i

	<p>przypisami wedle wzoru pewnego jednolitego wzoru. Studenci wielokrotnie ćwiczą zastosowanie tego wzoru. Przedstawiane są też problemy główne ich prac i spodziewane efekty badań.</p>
--	--